

venstrevind

nr. 3
1980

avisa til Norges kommunistiske studentforbund i Bergen

STATSBUDSJETTET: EINAR FØRDE AMOK!

RENTER I STUDIETIDA RENTA OPP 1% TIL 9,5

OPPÅ DETTE FÅR VI EI SKATTEOMLEGGING
MED AUKA INDIREKTE SKATTAR - MINDRE
SUBSIDIAR PÅ MAT' AVGIFTSAUKE OG AUKA
PRISAR PÅ M.A. KOLLEKTIVTRANSPORT.

STUDENTANE VIL IKKJE NYTTE GODT AV SKATTE-
LETTA, OG VIL IKKJE FÅ KOMPENSASJON FOR
AUKTE LEVEKOSTNADAR.

KVA FÅR VI DÅ?

BORTEBUARSTIPENDET SKAL OPP MED 9.5% DVS. STAGNA-
SJON ELLER TILBAKEGONG.

VI FÅR HEVING AV ALDERSGRENSA FOR KVINNER TIL Å
FÅ GRUNNSTIPEND.

INNTEKTSGRENSA FOR Å FÅ STIPEND GÅR OPP.

(Ikkje rart når alle blir deltidsstudentar)

DETTE ER I SANNING "MILDE GAVAR PRA OVEN".

EIN SLIK POLITIKK SOM TENER DEI MED HØG
INNTEKT OG SOM TYNER DEI SOM HAR LITE Å
RUTTA MED KAN IKKJE FÅ ANNA STEMPEL ENN:

margaret thatcher-politikk

FORTS. S. 2

statsbudsjettet:

UTSVELTING

LÅN OG STIPEND

Dei utrulege fakta er:

- Renta opp frå 8,5% til 9,5%
- Det skal reknast renter på lånet i studietida og.

Utan å ha studert dei konkrete tala for korleis dette vil slå ut må vi vel kunna karakterisera dette som ei av dei mest drastiske endringane i studentane sin økonomiske situasjon i "moderne tid".

SAMSKIPNADEN

Det er ingen ting som tyder på at Samskipnaden får meir å rutta med via løyvingar på statsbudsjettet. Dermed nekter staten framleis å ta ansvaret for studentane si velferd. Det går rykte om opptil 20% husleigeauke på studentbyane i januar. Ein dublett på fantoft vil då kosta over 1000 kr. i mnd. Dette er uhøyrst både i forhold til studentøkonomien og til standarden på hyblane. Alt no står fleire hyblar tomme. Ein ytterlegare prisauke vil på ingen måte gjera dette betre.

KONSEKVEN SAR

Det er klart at desse budsjettforslaga er i samsvar med tendensen i utdanningspolitikken gjennom heile 70-åra:

- kortare studietid, hardare studiepress
- Satsing på kortare studietypar som pedagogiske høgskular og distriktshøgskular
- skilje mellom lærarutdanning og forskarutd.

til oslo ?

KVA MÅ GJERAST?

Utgangspunktet vårt må vere: Statsbudsjettet er eit forslag som det er mogleg å forhindre at det blir vedteke i Stortinget. Derfor er det viktig at studentane i perioden fram til stortingshandsaminga skaper ein opinion og eit press som stortinget må ta omsyn til. At vi klarer å få ein kraftig og einskapelig reaksjon frå studentane si side må stillast først på dagsorden for alle som har krefter å sette inn.

Husleigeaksjonar?

Vi må diskutere om det skal setjast i gang nye husleigeaksjonar. Aksjonane i vår med full stopp i innbetalinga viste seg å vere virkningsfulle for å skape blest om studentøkonomien og for å vise at studentane meiner alvor. I år kan vi også trygt streike uten fare for å miste straum og vatn i og med at det i fjor vart dømd ulovleg. Samtidig er det rett at det i for stor grad rettar fokus på samskipnaden i staden for mot statsbudsjettet. Redaksjonen i Venstrevind presenterer spørsmålet, studentane må gi svaret.

Lavare stipenddel, auka rente, nedkorting av tilbakebetalingstida, generell kostnadsauke har medført ein stadig vanskelegare økonomisk situasjon for studentane. Fleir og fleir er blitt pressa over på kortare utdanning på denne måten. Fleir har måtte ta seg arbeid ved sida av studiet (ei undersøkjing viser at 40% av studentane i Oslo alt i dag jobbar ved sida av studiet).

MARGARET THATCHER-POLITIKK

Men vi må samtidig slå fast at statsbudsjettet utgjør ei drastisk endring av studiefinansieringspolitikken fram til no. Lengre utdanning vil no bli for enten deltidsstudentar, studentar med rike foreldre eller studentar som er sikra feite jobbar etter studiet. Den sosiale profilen som utdanningspolitikken har hatt i etterkrigstida er no fullstendig radert bort. Å skapa lik rett til utdanning for alle har vore ein sentral del av DNA sin strategi for å "demokratisera" kapitalismen. Sett i samanheng med dei same tendensane innan bustadpolitikken, sosial- og helsepolitikken osv. må vi kunna slå fast at DNA sin politikk no får ein stadig tydelegare anti-demokratisk og anti-

SOSIAL PROFIL.

GRUNNPLANSAKTIVITET

Denne veka er det avgjerande at aktiviteten på grunnplanet kjem i gang. Vi oppfordrer derfor tillitsvalgte på alle nivå til å innkalle allmøter på faga og på fakulteta, og vi oppfordrer alle studentar om å slutte opp om desse. Her må ein diskutere både innhaldet i statsbudsjettet og kva vi skal gjere med det.

SKAL VI DRA TIL OSLO ?

Venstrevind er ikkje snauere enn at vi lanserer følgende forslag til aksjonsform: Vi leier et tog (NSB) på eit passande tidspunkt, mobiliserer flest mogleg studentar og drar til Oslo for å demonstrere framfor regjeringa og Stortinget. Mange har peikt på at demonstrasjonstog er oppbrukt. Kanskje vil eit slik demonstrasjonstog vekke oppsikt både i pressa og inn i makta sine korridorar? Vi får lodde stemninga for forslaget - i alle fall: Det er no eller aldri kampen står - om retten til å studere anna enn korttidsstudiar - og om retten til å studere på heiltid.

UNIVERSITETET OVER OG UT?

St.meld.89 om høyere teknisk utdanning gir en klar pekepinn på hvordan regjeringen vil legge opp utviklingen innenfor forskning og høyere utdanning i tida framover.

I tillegg til utbygging av NTH og enkelte ingeniørhøyskoler, vil universitetene i Bergen og Oslo få ansvar for å utdanne minst 200 sivilingeniører i året. Hvis antallet deles likt vil det innebære minst 500 nye studieplasser på Mat,Nat i Bergen. Det er videre meningen at studium ved enkelte linjet på Ingeniørhøyskolen skal kunne bygges på ved universitetet, og at Bergen Ingeniørhøyskole skal gi enkelte studietilbud innefor tekniske studier ved Universitetet.

På et vis er det en fordel at slik utdanning blir lagt til universitetet som har etablerte og skikkelige fagmiljøer. Det vil kunne sikre at det utdannes fagfolk med en skikkelig faglig bakgrunn. Universitetet bør også kunne gi et utdanningstilbud som legger større vekt på faglig fordypning, bredde og ikke minst utdanning som gir innsikt i konsekvensene av teknologi og oljeutvinning. Dette som en motpol til det overeffektiviserte og skolepregede NTH-studiet.

Men forutsetningen for at det skal gå slik, er at fagmiljøene på Universitetet erobrer styringen med den nye utdanningen fra dem som i dag legger opp planene, i KUD, Oljeindustrien og i fakultetsadministrasjonen.

Det det i dag legges opp til er ikke å bygge ut nye universitetstudietilbud slik vi kjenner dem i dag. Det som er i ferd med å skje er at en på kort sikt vil prøve å

erstatte det nåværende studieopplegget på realfag som preges av mulighet til faglig fordypning, egen forskning og vekt på naturvitenskapelig grunnlagsforskning, med et studium av NTH typen. Det stilles bare krav til antallet en kan få gjennom "kverna" på kortest mulig tid. Kvaliteten neglisjeres, selvstendig forskningserfaring og innsikt i metode blir neglisjert overfor krav om at studentene skal være mest mulig anvendelige og ha tilegnet seg tilstrekkelig bredde og kunnskap om forskjellige emner og teknikker.

I tillegg vil grunnforskningen bli hardt presset av det nye studieopplegget og oljealderens krav til yrkesretting og oppdragsforskning for olje- og data-sektorene.

Det er faktisk overhengende fare for at den naturvitenskapelige utdanningen og forskningen i Norge kan bli valset flat til fordel for snevre og kortsiktige oljeprofitt-hensyn.

Stilt overfor denne faren må det reageres! Vi i NKS vil foreslå at studenter og ansatte går sammen for å oppnå følgende krav til den tekniske utdanningen:

SÆRSKILTE BEVILGNINGER.

Fagmiljøene på universitetet må ikke tappes for ressurser gjennom overføringer mellom institutt eller internt på institutt. Den nåværende innretning på forskning og undervisning må opprettholdes. Dette betyr at tekniske studier må finansieres for seg utenom de vanlige budsjettene, instituttene må stille klare minimumskrav til stillinger og ressurser før det settes i gang. Fag og forskning som ikke blir regnet som "direkte matnyttige" må vernes spesielt.

DET SKAL VÆRE ET UNIVERSITETSSTUDIUM.

Siv. ing. studiet må ikke bli et reint yrkesrettet studium. Det må lede fram til cand.scient. grad og avsluttes med en forskningsoppgave av samme omfang som realfagsstudier ellers. Fakultetet må prioritere opp laveregradsundervisningen slik at økt studenttilgang ikke fører til flaskehalser, kriseløsninger og faglig sett uforsvarlige undervisningsopplegg.

En bør gå imot at studium på Ing.høyskolen skal gis 40vektall mot dagens 20. En slik justering vil føre til at det blir alt for liten plass til universitetsfaglig bredde og spesialisering før hovedfagsstudiet.

10 VEKTTALL SAMFUNNSFAG.

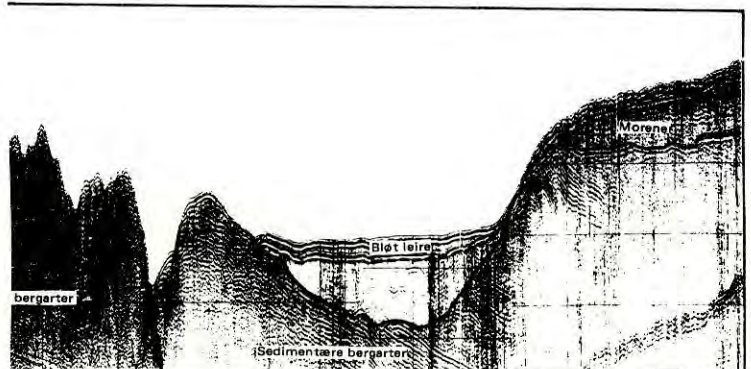
Det er bra om framtidens teknologer får innsikt i samfunnsfaglige problemer og metode. Et minimum må være at gis tilstrekkelig tid til fordypning. Ett semester må være et minstekrav. Et slikt tilbud må bygges opp som en enhet og ikke deles opp i en mengde småkurs. Det må konsentrere seg problemer som følger av bruk av teknologien. Det må også sikres at SV-fak. får ekstra ressurser til et slikt opplegg. Et slikt 10vekt-tallsemne bør bare bli en del av et realfagsstudieum og må ikke brukes som brekkstang for å splitte fagene på SV-fak. opp etter vekttallsystemet.

STYRINGEN MÅ LIGGE PÅ UNIVERSITETET.

Oljeindustrien øver et økende press på den naturvitenskapelige forskningen i Norge. (Se ellers oppslag om HYDRO annet sted i avisa) Det blir nå i tillegg foreslått at næringslivet skal trekkes inn i utarbeidelsen av de nye tekniske studiene. Dette bryter ned universitetets relativt autonome stilling, og kan føre til at fagmiljøene mister styringen med forskningen.

Instituttene bør motsette seg at representanter for næringslivet trekkes inn i beslutningene. Instituttene må sjøl få bestemme over hvilke faglige retningslinjer studiet skal bygges opp etter. Det må innebære rett til å bestemme studieopplegg, betenkning ved stillingsutlysninger osv.

St.meld.89 blir behandlet som hastesak. Fakultetsledelsen på mat.nat. krever at instituttene bare passivt skal akseptere det som skjer. Dersom fagmiljøene på universitetet ikke skal bli tatt på senga slik det skjedde ved innføringen av det nye gradsystemet, må instituttene utrede konsekvensene av den nye utdanningen og sjøl finne ut hvordan de ønsker seg at faget skal utvikles. Hvis ikke vil utviklingen gå sin skeive gang.

NYTT FRA STUDENTTINGET!

*nu faar det
være nok !!*

Nu har det skæet igjen. Studenttinget har ved hjelp av uhørt konspirasjon forvandlet seg fra å være et seriøst arbeidende organ til å bli - ja, jeg vil si, et arnested for røde revolusjonære sosialister.

Og hva sker nu på studenttingets møter? Jo, en forsmak har vi fået: Den radikale fellesfront sikret seg flertal, ikke bare i tinget, men også i dets arbeidsutvalg ved at velge inn tre medlemmer av den bevegelse sådan at der ikkun sitter to seriøst arbeidende mennesker igen.

I denne forbindelse er det vi nu griber til pennen for at hylde den avtroppende formann M. Reistad som resolutt protesterede mot dette maktmisbruk - ja endog ved pendens våben ved at levere inn en protest til protokollen.

Bare synd at den seriøst arbeidende demokratiske, samt moderate gruppe ikke kun stå samlet om denne protest, sådan at den ligetil måtte trækkes tilbage. Jeg ikkun spørger: Hvad kan vi vente os av vårt ting fremetter?

observatør

hydro's gaver

I det siste har det regnet milde gaver over Universitetet. De milde givere er kjente humanister som GETTY OIL, GULF OIL og nå sist: NORSK HYDRO.

Universitetsdirektør Lerheim bukker og takker og alle forsikrer om at dette bare er gaver som det ikke hefter noen betingelser ved....

Men virkeligheten er som alltid med slike folk, en helt annen:

HYDRO gav stipend til oljerelevant forskning - derav 200000 til Univ. i Bergen. Så viser det seg likevel at det hefter visse betingelser ved det hele. For slikk og ingenting sikrer HYDRO seg enerett over forskningsresultatene og også innflytelse over tildelingen. En billig investering for milliardkonsernet.

Naturvitenskapelig forskning er dyrt. I dag finansieres det meste av midler utenom universitetets budsjetter, først og fremst gjennom forskningsrådene NAVF og ikke minst NTNf som domineres av NTH-miljøet. Men dette er ihvertfall offentlige organ der fagmiljøene sjøl er med på styringen.

Men hvis Hydros oppskrift nå skal bli en vanlig metode må det ropes varsko.

Hvis det skal bli sånn at pengesterke oljemonopol skal gå direkte inn på universitetet med midler og bestille forskning og forskere, kan enhver tenke seg til hvor stor vekt det vil bli lagt på forskning som kritisk analyserer følgene av virksomheten deres.....

STANS DENNE UTVIKLINGEN!

studietilbud

STUDIESIRKEL OM SOSIALISMEN

Fortsatt mulig å melde seg på studiesirkel om "Sosialisme i Norge, sosialisme på norsk?" Passer både for overbeviste sosialister, "tvilere" og mer generelt interesserte.

Påmelding: Bokdisk på senteret tird. og torsd. "Orienteringsmøte" torsd. 9.10 kl. 18.00 utanfor klubbromma på Stud.senteret.

SEMINAR OM NOEN AV GRUNNBEGREPENE I MARXISMEN

4 møter med grundige innledninger.

15.10: Møtet tar utgangspunkt i Engels sin definisjon av dialektikken. Les Stein Rafoss's innledning i boka F. Engels, Filosofiske skrifter, Pax-74 s. 7-60.

23.10: Møtet går nærmere inn på spørsmåla fra 1. møte. Les f.eks. (i boka nevnt ovenfor) Ludvig Feuerbach og utgangen på den klassiske tyske filosofi s. 167-209. Det er en fordel å studere dette, men ikke nødvendig for å bli med!

P.S. Det blir servert kaffe og brus.

